

УДК 338.48-6:502/504

Костянтин Лабарткава

менеджер

туроператор Online Bistro ТОВ «Чистий Туризм»

Валентина Лабарткава

аспірант, викладач кафедри туризму

Львівський державний університет фізичної культури

м. Львів

ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТУРКІВЩИНИ ЯК КОМПОНЕНТ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ РАЙОНУ

У Львівській області налічують 196 населених пунктів, які мають статус гірських. Вони розташовані у Дрогобицькому, Сколівському, Старосамбірському, Стрийському й Турківському районах [3]. Відповідно до оцінок, екологічний компонент рекреаційного потенціалу приблизно однаковий для усіх гірських районів області. Для економічного і сталого розвитку цих територій найкраще розвивати екологічний туризм, використовуючи наявний рекреаційно-туристичний та історико-архітектурний потенціали. Екотуризм – це туризм у місця з відносно незайманою природою, до цінних з природного погляду об'єктів для отримання задоволення від перебування на природі, розширення знань про неї та оздоровлення [1, С. 4]. Одним із компонентів екотуризму є екостежка. Вважаємо, що екологічна стежка не має обмежуватися лише заповідними природними територіями, а містити також туристично-рекреаційні й історико-архітектурні об'єкти.

Турківський район складається з 1 міста, 1 селища та 65 сіл [4], які належать до територій з особливим статусом гірських поселень [2]. Адміністративним центром є м. Турка. Частково території району входять до Надсянського РЛП та НПП «Сколівські Бескиди». Район розташований у північно-західній частині Українських Карпат. На півночі межує зі Старосамбірським, на сході – із Дрогобицьким і Сколівським районами, на півдні – з Великоберезнянським і Воловецьким

районами Закарпатської області. На заході, від Ужоцького перевалу до гори Магура, Лімнянська межа району збігається з державним кордоном України і Польщі. Природною межею тут є річка Сян.

Турківщина – це мальовничий куточок Львівщини, який приваблює краєвидами, чистим гірським повітрям і колоритом бойківських традицій. Через усю територію району протікає р. Стрий. Кожні п'ять років проводиться Міжнародний етнічний фестиваль бойків. Тут поширені різноманітні природні ресурси, історичні пам'ятки оборонного значення, сакральна спадщина тощо. Короткий опис туристично-пізнавальних об'єктів подано далі:

1. У східній частині Буковецької полонини розташована найвища вершина області – гора Пікуй (1408 м). Поверхня конусоподібна, асиметрична: південно-західний схил крутий, північно-східний і північний – більш пологі. Гора складається з флішу. Схили вкриті буковим і ялицевим лісом. Для вершини гори Пікуй характерна наявність субальпійського поясу рослинності, це дає змогу на короткому відрізку маршруту ознайомитися з ландшафтами та своєрідною флорою (вершину вкривають рідкісні види рослин). Вершина оточена мальовничими скелями та стрімкими урвищами.

2. Поблизу с. Вовче біля гори Розлуч (932 м) тече маленький струмочок Старе Поле. Це витік річки Дністер – водна артерія Галичини, яка завершується впаданням у Чорне море.

3. У смт Розлуч є дерев'яний костел св. Франциска Борджія, який розташований у самому центрі в неоготичному стилі, збудований упродовж 1901–1902 років. Початково святиня служила храмом для німецьких колоністів-католиків зі Швабії. Цікавим є інтер'єр костелу, дерев'яний вівтар XVIII ст. з різьбою та позолотою. Церква Різдва Пресвятої Богородиці збудована 1876 року. У дерев'яному храмі перебувають мощі св. вмч. Пантелеймона.

4. У м. Турці є народний музей «Бойківщина», де можна ознайомитися з історією виникнення міста, життям і культурою бойків, а також іншими цікавими фактами з життя бойківського краю. Церква Успення Пресвятої Богородиці – пам'ятка архітектури національного значення, збудована у 1750 р. зі смерекового дерева. Церква має чотириярусний іконостас, виконаний у стилі українського бароко. Церкву св. Миколая збудував 1739 року майстер Данило Прокопій. Зараз є пам'яткою

архітектури національного значення. Це тризрубна триверха церква, збудована зі смереки без жодного цвяха, лише з використанням яворових кілків. Синагога була однією з окрас міста до ХХ століття. Її знищила радянська влада. Сьогодні у приміщенні синагоги функціонує столярна майстерня.

5. У с. Ісаї розташована церква св. Архангела Михаїла – одна з найгарніших і найстаріших дерев'яних бойківських церков, яку збудував 1663 року майстер Ілля Пантелимон. Разом із дзвіницею, що датується 1722 роком, церква входить до пам'яток архітектури національного значення.

6. Церква Собору Пресвятої Богородиці у с. Матків споруджена 1838 року, є видатною пам'яткою бойківської архітектури, що внесена до списку світової спадщини ЮНЕСКО.

Для збереження природної неповторності Турківського району, зменшення несанкціонованого вирубування лісу, розвитку економіки і загалом інфраструктури району необхідно активно й раціонально використовувати його багатий туристично-рекреаційний та історико-архітектурний потенціал за допомогою екологічного туризму, залучаючи до цього місцевих мешканців.

Список використаних джерел:

1. Вишневецький В. І. Екологічний туризм : навч. посіб. / В. І. Вишневецький. – Київ : Інтерпрес ЛТД, 2015. – 140 с.
2. Закон України «Про статус гірських населених пунктів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
3. Постанова КМУ «Про перелік населених пунктів, яким надається статус гірських» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
4. Турка – перлина Карпат [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://turka-ua.net/>.